

EHDOKKAIEN NIMEÄMINEN SUOMEN EDUSTAJAKSI JA VARAEDUSTAJIKSI EUROOPAN UNIONIN ALUEIDEN KOMITEAAN JÄLJELLÄ OLEVAKSI TOIMIKAUDEKSI JA ILMOITUS MUIDEN JÄSENTEN TOIMIKAUDEN JATKUMISESTA

Taustaa

Euroopan unionin perustamisesta tehdyn sopimuksen SEUT 300 artiklan mukaan Euroopan parlamenttia, neuvostoa ja komissiota avustavat talous- ja sosiaalikomitea sekä *alueiden komitea*, joilla on neuvoo-antava tehtävä.

Artiklan 3 kohdan mukaan alueiden komitea muodostuu alueellisten ja paikallisten julkisyhteisöjen edustajista, joilla on joko alueellisen tai paikallisen julkisyhteisön vaaleissa saatu valtuutus tai jotka ovat poliittisesti vastuussa vaaleilla valitulle elimelle.

Alueiden komitean jäsenmäärä on SEUT 305 artiklan mukaan enintään 350. Alueiden komitean kokoonpanon vahvistaa neuvosto komission ehdotuksesta tekemällään yksimielisellä päätöksellä. Alueiden komiteassa Suomen edustajien määrä on yhdeksän varsinaista (9) ja yhdeksän (9) varaedustajaa. Näistä kahdeksan on Manner-Suomessa ja yksi Ahvenanmaalta. Neuvosto hyväksyy kunkin jäsenvaltion ehdotusten perusteella laaditun luettelon jäsenistä ja varajäsenistä alueiden komitean toimikaudeksi.

Alueiden komitean jäseniä eivät sido mitkään ohjeet, he hoitavat tehtäviään täysin riippumattomina ja unionin edun mukaisesti. Euroopan parlamentti, neuvosto tai komissio kuulee alueiden komiteaa perussopimuksissa määrätyissä tapauksissa sekä muissa aiheelliseksi katsomissaan tapauksissa, erityisesti rajojen yli ulottuvan yhteistyön osalta. Komitean jäsenet ja yhtä monta varajäsentä nimetään viideksi vuodeksi kerrallaan. Nyt meneillään oleva kausi on alkanut vuonna 2020 ja päättyy tammi-kuussa 2025.

Suomen edustajien valinta ja kelpoisuusehdot

Valittaessa ehdokkaita alueiden komitean jäseniksi on edellä mainitun SEUT 300 artiklan mukaisten kelpoisuusehtojen mukaan lisäksi otettava huomioon eri alueiden, kuntien ja maakuntien sekä poliittisten ryhmien suhteellinen edustavuus. Ehdotuksen on myös täytettävä naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) vaatimukset. Lisäksi ehdokkailta on toivottu sellaista työ- tai muuta kokemusta, joka mahdollistaa täysipainoisen osallistumisen alueiden komitean työhön.

Suomen ehdokkaiksi alueiden komiteaan voidaan esittää henkilöitä, jotka ovat suorilla vaaleilla valittuja luottamushenkilöitä eli kunnallisvaaleissa valittuja henkilöitä. Alue-tason edustavuuden varmistamiseksi osa henkilöistä on kunnanvaltuuston lisäksi valittu myös maakunnan valtuustoon tai maakuntahallitukseen. Näiden vaaleissa valittujen luottamushenkilöiden lisäksi voidaan alueiden komiteaan esittää asemansa perusteella kunnanvaltuustolle poliittisessa vastuussa olevia kunnanjohtajia, pormestareita ja apulaispormestareita. Kunnanjohtaja on virkamies, jonka valtuusto voi erottaa, jos tämä ei enää nauti valtuuston luottamusta. Pormestari ja apulaispormestari taas ovat

luottamushenkilöitä, jotka voidaan erottaa kesken toimikauden, jos he ovat menettäneet valtuuston luottamuksen.

Euroopan unionin alueiden komitean Suomen valtuuskunnan nykyinen kokoonpano ja esitykset kesäkuun 2021 kunnallisvaaleista johtuneista täydennysvalinnoista

Euroopan unionin alueiden komitean nykyiset edustajat ja varaedustajat on nimetty tammikuussa 2025 päättyväksi toimikaudeksi. Manner-Suomen ehdokkaat on nimetty valtioneuvoston istunnossa 26.9.2019 ja Ahvenanmaan ehdokkaat valtioneuvoston istunnossa 23.1.2020.

Nykyinen kokoonpano

Varsinaiset jäsenet

Markku Markkula, Espoon kaupunginvaltuuston jäsen
Sari Rautio, Hämeenlinnan kaupunginvaltuuston jäsen
Anne Karjalainen, Keravan kaupunginvaltuuston jäsen
Mikkel Näkkäläjärvi, Rovaniemen kaupunginvaltuuston jäsen
Mirja Vehkaperä, Oulun kaupunginvaltuuston jäsen
Satu Haapanen, Oulun kaupunginvaltuuston jäsen
Ilpo Heltimoinen, Lappeenrannan kaupunginvaltuuston jäsen
Mikko Aaltonen, Tampereen kaupunginvaltuuston jäsen

Ahvenanmaa:

Bert Häggblom, maakuntapäivien jäsen

Varajäsenet

Pauliina Haijanen, Laitilan kaupunginvaltuuston jäsen
Jari Andersson, Sastamalan kaupunginvaltuuston jäsen
Sanna Rissanen, Liperin kunnanvaltuuston jäsen
Joonas Honkimaa, Kouvolan kaupunginvaltuuston jäsen
Merja Lahtinen, Jämsän kaupunginvaltuuston jäsen
Pekka Myllymäki, Mynämäen kunnanvaltuuston jäsen
Niina Ratilainen, Turun kaupunginvaltuuston jäsen
Patrik Karlsson, Vantaan kaupunginvaltuuston jäsen

Ahvenanmaa:

Annette Bergbo, Maakuntapäivien jäsen

Kesäkuun 2021 kunnallisvaalien aiheuttamat muutosesitykset

Kesäkuussa 2021 järjestettyjen kuntavaalien tuloksen johdosta Manner-Suomen valtuuskuntaan joudutaan tekemään eräitä täydennysvalintoja.

Kuntaliiton hallitus on työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta valmistellut alueiden komiteaan tarvittavat täydennys ehdotukset ottaen huomioon edellä mainitut kelpoisuusperusteet ja muut seikat.

Alueiden komitean varsinainen jäsen *Satu Haapanen* ja varajäsen *Joonas Honkima* eivät olleet ehdokkaana kuntavaaleissa kesäkuussa 2021. Muut jäsenet ja varajäsenet tulivat valituiksi samaan kunnanvaltuutetun tehtävään, jonka perusteella heidät on nimetty alueiden komiteaan.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaan alueiden komitean jäsenen toimikausi päättyy ilman eri toimenpiteitä, kun se tehtävä jonka perusteella henkilöä on ehdotettu alueiden komiteaan, päättyy.

Neuvosto on todennut, että jos henkilö valitaan uudelleen samaan tehtävään, jonka perusteella neuvosto on nimennyt hänet alueiden komitean jäseneksi tai varajäseneksi, kyseinen henkilö jatkaa jäsenyyttään komiteassa neuvoston alkuperäisen päätöksen perusteella. Jäsenvaltion on kuitenkin ilmoitettava tilanteesta neuvostolle ja alueiden komitealle. Uutta neuvoston päätöstä ei tarvita, koska toimikausi jatkuu saman nimeämisperusteen pohjalta. Toisaalta neuvosto ei voi tehdä päätöstä toisen henkilön nimeämisestä hänen tilalleen.

Esitys

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää valtioneuvostolle, että kuntavaaleissa 2021 uudelleen valittujen Euroopan unionin alueiden komitean jäsenten ja varajäsenten toimikauden jatkumisesta lähetetään ilmoitus Euroopan unionin neuvostolle ja alueiden komitealle, ja että

kuntavaalien tuloksen johdosta vapautuneille paikoille alueiden komiteaan esitetään nimettäväksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi varsinaiseksi edustajaksi Oulun kaupunginvaltuuston jäsenenä toimineen Satu Haapasen tilalle aiemmin varajäsenenä toiminut Turun kaupunginvaltuuston jäsen Niina Ratilainen ja hänen tilalleen uudeksi varaedustajaksi Tuusulan kunnanvaltuuston jäsen Eeva-Liisa Nieminen ja uudeksi varaedustajaksi Kouvolan kaupunginvaltuuston jäsenenä toimineen Joonas Honkimaan tilalle Kouvolan kaupunginvaltuuston jäsen Manu Huuhilo.

Lopullisesti alueiden komitean kokoonpanosta päättää Euroopan unionin neuvosto.

Kokoonpano täyttää naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n vaatimukset.

Toimivalta

Valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 3 §:n 6 kohdan mukaan valtioneuvoston yleisistunnossa käsitellään muun muassa ehdokkaiden nimeäminen alueiden komiteaan. Valtioneuvoston ohjesäännön 21 §:n 3 kohdan mukaan alueiden kehittäminen kuuluu työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan, kyseessä on alueiden kehittämiseen liittyvä tehtävä.